

Interview i Politikens økonomitillæg onsdag den 28. marts 2012 (interviewer: Peter G.H. Madsen)

Hvordan har produktiviteten på de danske virksomheder og i det offentlige det netop nu?

»Der har været nogle voldsomme konjunkturbestemte udsving i produktiviteten i de seneste år. Efter finanskrisen styrtdykkede produktiviteten. På det seneste er produktiviteten til gengæld steget kraftigt, især i industrien. Men jeg kan ikke se, at der er sket en ændring i den langsigtede tendens til, at Danmark har en lavere produktivitetsvækst end de lande, vi normalt sammenligner os med«.

Hvilke konsekvenser får det, hvis der ikke bliver gjort noget ved den lave danske produktivitetsvækst?

»Det er ret oplagt, at hvis tendensen fortsætter, så synker Danmark længere og længere ned på listen over verdens rigeste lande. Det kan bl.a. betyde, at Danmark mister indflydelse i internationale fora. En af grundene til, at der hidtil er blevet lyttet mere til Danmark, end vores størrelse berettiger til, er jo, at vores økonomi har klaret sig relativt godt«.

Mens produktivitetsvæksten er dykket, er vores bytteforhold blevet forbedret. Er det ikke godt nok til, at vi kan bevare velstanden i Danmark?

»Det er rigtig nok, at vi har haft en forholdsvis gunstig udvikling i bytteforholdet, hvor de danske eksportvarer er blevet dyrere i forhold til de varer, vi importerer. Det har bidraget til at forhindre et mærkbart dyk i det danske velstandsniveau i forhold til vores nabolande. Men vi kan ikke være sikre på, at vi kan blive ved med at forbedre bytteforholdet. Uanset hvordan det går med bytteforholdet, vil det jo også være gavnligt med en forbedret produktivitetsvækst«.

I kommissoriet for Produktivitetskommissionen står der, at Danmark i en årrække har befundet sig i en produktivetskriser. Hvad ser du på nuværende tidspunkt som de mulige forklaringer?

»Det er faktisk lidt af et mysterium. Det er også derfor, at det er en faglig udfordring. I Danmark gør vi mange af de ting, som ifølge lærebøgerne er rigtige. Vi investerer ganske mange penge i uddannelse, forskning og udvikling. Alligevel har vi i mange år haft en svag produktivetsudvikling. Det er simpelthen uklart, hvorfor vi ikke får mere ud af de forholdsvis mange milliarder, som vi investerer i at dygtiggøre os«.

Det danske arbejdsmarked fremhæves ofte for dets fleksibilitet. Det er let at hyre og fyre folk. Burde det ikke give en høj produktivitet?

»Jo, præcis. Flexibiliteten på det danske arbejdsmarked betyder, at vi relativt hurtigt kan flytte arbejdskraften derhen, hvor den gør mest gavn. Flere undersøgelser viser, at det faktisk trækker den danske produktivitetsvækst i vejret, så det er ikke her, vi skal søge forklaringen på mysteriet «.

En faktor, som du ikke har været inde på, er, virksomhedernes investeringer i nye maskiner. Kan det forklare, hvorfor de danske virksomheder ikke kan følge med deres udenlandske konkurrenter?

»Nej. Danske virksomheder investerede frem til finanskrisen mindst lige så meget som sammenlignelige lande. Alt i alt er der altså ikke nogen åbenlyse forklaringer på den lave danske produktivitetsvækst, og det er også derfor, at en kommission er relevant«.

Men hvordan kan en kommission bidrage til at højne produktiviteten?

»Vi kan prøve at afdække nogle af årsagerne til den svage udvikling og f.eks. vurdere, om politikerne har opstillet nogle uhensigtsmæssige rammevilkår for erhvervslivet og den offentlige sektor, og om der f.eks. er barrierer, der hæmmer konkurrencen og dermed effektiviteten i produktionen. Men til syvende og sidst er det ude på virksomhederne og institutionerne, at løsningen skal findes«.

Det er jo ikke første gang, at en række økonomiske eksperter har beskæftiget sig med den lave produktivitetsvækst i Danmark. Er alle sten ikke allerede vendt?

»Vi skal ikke genopfinde den dybe tallerken. Men indtil videre er sagkundskaben ikke kommet så meget længere end at konstatere, at det er en gåde, hvorfor det går så dårligt. Min ambition er, at vi kan komme med konkrete velunderbyggede politikforslag, der kan forbedre produktiviteten«.